

Ὁμιλία εἰς τὸν τυφλὸν (Ἰω. 9, 1-5) (Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος)

[Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ἁγ. Ἰωάννης Χρυσόστομος](#) / [Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)



«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καί ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταί του, λέγοντες· Διδάσκαλε, ποῖος ἤμαρτεν, αὐτός ἢ οἱ γονεῖς του, ὥστε νά γεννηθῆ τυφλός;»



1.«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλόν ἐκ γενετῆς». Ἐπειδή εἶναι πάρα πολύ φιλόανθρωπος καί φροντίζει διά τήν σωτηρίαν μας καί θέλων νά κλείσῃ τά στόματα τῶν ἀχαρίστων, δέν παραλείπει νά κάνῃ ἀπό ἐκεῖνα πού ἔπρεπε νά κάνῃ καί ἄν ἀκόμη κανεῖς δέν τόν ἐπρόσεχεν. Αὐτό λοιπόν γνωρίζων καλά καί ὁ προφήτης ἔλεγεν· «Διά νά δικαιωθῆς μέ τούς λόγους σου καί νά νικήσῃς μέ τήν κρίσιν σου» (Ψαλμ. 50,6). Διά τοῦτο λοιπόν καί ἐδῶ, ἐπειδή δέν ἐδέχθησαν τό ὑψηλόν νόημα τῶν λόγων του, ἀλλά τόν ὠνόμασαν καί δαιμονισμένον καί ἐπεχείρουν καί νά τόν φονεύσουν, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἀπό τόν ναόν, θεραπεύει τόν τυφλόν, καί καταπραύνων τήν ὀργήν των μέ τήν ἀπουσίαν του καί μέ τήν πραγματοποίησιν τοῦ θαύματος μαλακώνων τήν σκληρότητα καί τήν ἀσπλαχνίαν των καί κάμνων πιστευτούς τούς λόγους του· καί τό θαῦμα πού κάμνει δέν εἶναι τυχαῖον, ἀλλά τότε συνέβη διά πρώτην φοράν. Καθ ὅσον λέγει· «Ποτέ πρίν δέν ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξε κάποιος τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ ἐκ γενετῆς» (Ἰω. 9,32)· διότι ἴσως κάποιος νά ἤνοιξε τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ, ἐκ γενετῆς ὁμως ὄχι ἀκόμη. Καί τό ὅτι ἐξελθών ἀπό τόν ναόν, ἦλθεν ἐπίτηδες νά κάνῃ τό θαῦμα γίνεται φανερόν ἀπό τό ἐξῆς· αὐτός δηλαδή εἶδε τόν τυφλόν, καί δέν προσῆλθε πρὸς αὐτόν ὁ τυφλός, καί μέ τόσῃν προσοχῇν τόν εἶδεν, ὥστε καί εἰς τούς μαθητάς νά κάνῃ ἐντύπωσιν. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ λοιπόν ἔσπευσαν νά τόν ἐρωτήσουν· διότι, βλέποντες

αυτόν να τον βλέπη μέ τόσην προσοχήν, ἐζητοῦσαν να μάθουν, λέγοντες· «Ποῖος ἤμαρτεν, αὐτός ἢ οἱ γονεῖς του;». Ἐσφαλμένη ἡ ἐρώτησις· διότι πῶς ἦτο δυνατόν ὁ ἁμαρτήση πρὶν γεννηθῆ; πῶς δέ, ἂν ἡμάρτησαν οἱ γονεῖς του, ἦτο δυνατόν αὐτός να τιμωρηθῆ; Διατί λοιπόν ἔκαμαν αὐτήν τήν ἐρώτησιν; Πρὶν ἀπό αὐτό τό θαῦμα, θεραπεύων τόν παράλυτον, ἔλεγεν· «Νά ἔγινες ὑγιής· μή ἁμαρτάνης εἰς τό ἐξῆς» (Ἰω. 5,14).

Αὐτοί λοιπόν ἀντιληφθέντες ὅτι ἐκεῖνος ἔγινε παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν του, τοῦ λέγουν· «Ἐστω, ἐκεῖνος ἔγινεν παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτημάτων του, δι' αὐτόν ὅμως τί θά ἡμποροῦσες να εἰπῆς; αὐτός ἤμαρτεν; Ἀλλά δέν ἡμπορεῖς να τό εἰπῆς, διότι εἶναι τυφλός ἐκ γενετῆς. Μήπως ὅμως ἤμαρτον οἱ γονεῖς του; Ἀλλ' οὔτε αὐτό, διότι τό παιδί δέν τιμωρεῖται διά τὰς ἀδικίας τοῦ πατρός του» Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν, βλέποντες κάποιο παιδί να εὐρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, λέγομεν, «Τί θά ἡμποροῦσε κανεῖς να εἰπῆ δι' αὐτό; τί ἔκαμε τό παιδί»; χωρίς να ἐρωτῶμεν, ἀλλά ἐκφράζομεν ἀπορίαν, ἔτσι λοιπόν καί οἱ μαθηταί, δέν τό ἔλεγον αὐτό τόσο ὑπό μορφήν ἐρωτήσεως ἀλλά ἀπορίας. Τί ἀπαντᾷ λοιπόν ὁ Χριστός; «Οὔτε αὐτός ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του». Αὐτό δέ δέν τό λέγει ἀπαλλάσσων αὐτούς ἀπό τὰς ἁμαρτίας (Διότι δέν εἶπεν ἀπλῶς, «Οὔτε αὐτός ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του», ἀλλά ἐπρόσθεσεν, «Διά να γεννηθῆ τυφλός»), ἀλλά γιά να δοξασθῆ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ· ἡμάρτησε βέβαια καί αὐτός καί οἱ γονεῖς του, ἀλλά δέν προέρχεται, λέγει, ἀπό αὐτήν τήν αἰτίαν ἡ τύφλωσις.

Αὐτά δέ τά ἔλεγεν ὅχι γιά να δείξη αὐτό, ὅτι δηλαδή αὐτός μέν δέν ἐτυφλώθη δι' αὐτήν τήν αἰτίαν, ἐνῶ ὠρισμένοι ἄλλοι ἐτυφλώθησαν ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν αἰτιῶν, ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν τῶν γονέων των· καθ' ὅσον δέν εἶναι δυνατόν ὁ ἁμαρτάνη ἄλλος καί να τιμωρηθῆ ἄλλος. Διότι ἐάν τό παραδεχθῶμεν αὐτό, κατ' ἀνάγκην θά παραδεχθῶμεν καί ἐκεῖνο, ὅτι δηλαδή ἡμάρτησε πρὶν γεννηθῆ. Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν εἰπών, ὅτι «οὔτε αὐτός ἤμαρτεν», δέν ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν ἐκ γενετῆς ὁ ἁμαρτήση καί τιμωρηθῆ, ἔτσι εἰπών· «Οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ», δέ ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν να τιμωρηθῆ ἐξ αἰτίας τῶν γονέων του· καθ' ὅσον διά τοῦ Ἰεζεκιήλ ἀναιρεῖ αὐτήν τήν σκέψιν «Ὁρκίζομαι εἰς τόν ἑαυτόν μου, λέγει ὁ Κύριος, ὅτι δέν θά λέγεται αὐτή ἡ παροιμία, οἱ πατέρες ἔφαγον ἄγορα σταφύλια καί ἐμωδίασαν τά δόντια τῶν παιδιῶν των» (Ἰεζ. 18,3'2). Καί ὁ Μωϋσῆς δέ λέγει· «Δέν θά ἀποθάνη ὁ πατέρας ἐξ αἰτίας τοῦ υἱοῦ του» (Δευτ. 24,16). Καί διά κάποιο βασιλέα λέγεται ὅτι, δι' αὐτόν τόν λόγον δέν τό ἔκαμεν αὐτό, φυλάσσων τόν νόμον τοῦ Μωϋσέως (Δ' Βασ. 14,6). Ἐάν δέ λέγη κάποιος, πῶς λοιπόν ἐλέχθη «Αὐτός πού καταλογίζει ἁμαρτίας γονέων εἰς τά τέκνα μέχρι τρίτην καί τετάρτην γενεάν»; (Δευτ. 5,9) ἐκεῖνο θά ἡμπορούσαμεν να εἰποῦμεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτή δέν ἐλέχθη δι' ὅλους, ἀλλά δι' ἐκείνους πού ἐξῆλθον ἀπό τήν Αἴγυπτον. Αὐτό δέ πού ἐννοεῖ εἶναι τό ἐξῆς· Ἐπειδή αὐτοί πού ἐξῆλθον ἀπό τήν

Αίγυπτον εἶχον γίνεαι μετά τά σημεῖα καί θαύματα χειρότεροι ἀπό τούς προγόνους των πού δέν εἶδαν κανένα ἀπό αὐτά, τά ἴδια, λέγει, θά πάθουν πού ἔπαθον ἐκεῖνοι, ἐπειδή διέπραξαν τά ἴδια παραπτώματα. Καί τό ὅτι ἐλέχθη δι' ἐκείνους θά τό διαπιστώσῃ κανεῖς ἐάν ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον τό χωρίον.

Διά ποῖον λόγον λοιπόν ἐγεννήθη τυφλός; «Διά νά φανερωθῆ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», λέγει. Νά καί πάλιν ἄλλη ἀπορία, ἐάν λοιπόν δέν ἦταν δυνατόν νά φανῆ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ χωρίς τήν τιμωρίαν αὐτοῦ. Βέβαια δέν ἐλέχθη αὐτό, ὅτι δέν ἦτο δυνατόν (διότι ἦτο δυνατόν), ἀλλά διά νά φανερωθῆ καί εἰς αὐτόν. Τί λοιπόν, λέγει, ἠδικήθη διά τήν δόξαν τοῦ Θεοῦ; Ποῖαν ἀδικίαν; εἶπέ μου· διότι ἐάν ἤθελεν οὔτε κἄν θά τόν ἔφευρεν εἰς τήν ζωήν. Ἐγώ ὅμως λέγω, ὅτι καί εὐηργετήθη ἀπό τήν τύφλωσιν, καθ ὅσον ἀνέβλεψε μέ τούς ἐσωτερικούς ὀφθαλμούς· διότι τί ὠφελήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπό τούς σωματικούς ὀφθαλμούς; (διότι ἐτιμωρήθησαν χειρότερα, ἀφοῦ ἐτυφλώθησαν ὡς πρὸς τούς ἐσωτερικούς ὀφθαλμούς)· ποῖα δέ ἡ βλάβη εἰς αὐτόν ἀπό τήν τύφλωσιν; Διότι μέ τήν τύφλωσίν του αὐτήν ἀνέβλεψεν. Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν τά κακά δέν εἶναι κακά, δηλαδή τά κακά τῆς παρουσίας ζωῆς, ἔτσι οὔτε τά ἀγαθά δέν εἶναι ἀγαθά, ἀλλά κακόν εἶναι μόνον ἡ ἁμαρτία, ἐνῶ ἡ τύφλωσις δέν εἶναι κακόν. Αὐτός δέ πού τόν ἔφευρεν εἰς τήν ζωήν ἀπό τήν ἀνυπαρξίαν, ἐξουσίαν εἶχεν καί νά τόν ἀφήσῃ εἰς αὐτήν τήν κατάστασιν. Μερικοί δέ λέγουν, ὅτι αὐτή ἡ φράσις δέν ἔχει αἰτιολογικόν χαρακτήρα, ἀλλ' ἐκφράζει τό ἀποτέλεσμα, ὅπως ἐπί παραδείγματι ὅταν λέγῃ· «Ἐγώ ἦλθα εἰς αὐτόν τόν κόσμον διά κρίσιν, διά ὃ ἀποκτήσουν τό φῶς των ἐκεῖνοι, πού δέν βλέπουν καί νά γίνουν τυφλοί αὐτοί πού βλέπουν», (Ἰω. 9, 39) (καί ὅμως δέν ἦλθεν δι' αὐτόν τόν λόγον, διά νά γίνουν δηλαδή τυφλοί αὐτοί πού βλέπουν). Καί πάλιν ὁ Παῦλος λέγει· «Αὐτό πού εἶναι δυνατόν νά γίνῃ γνωστόν περί τοῦ Θεοῦ τούς εἶναι φανερόν, ὥστε νά εἶναι ἀδικαιολόγητοι» (Ρωμ. 1, 19-20) (ἄν καί βέβαια δέν ἐφανέρωσε εἰς αὐτούς τά περί ἑαυτοῦ δι' αὐτόν τόν λόγον, διά νά στερηθοῦν τήν ἀπολογίαν, ἀλλά διά νά τύχουν ἀπολογίας). Καί πάλιν ἄλλοῦ λέγει· «Ὁ νόμος δέ ἐδόθη διά νά πλεονάσουν τά παραπτώματα» (Ρωμ. 5,20) (μολονότι βέβαια δέν εἰσηλθεν εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων δι' αὐτόν τόν λόγον, ἀλλά διά νά ἐμποδισθῆ ἡ ἁμαρτία).

2. Βλέπεις εἰς ὅλας τάς περιπτώσεις ὅτι ὁ προσδιορισμός δεικνύει τό ἀποτέλεσμα; Διότι ὅπως ἀκριβῶς ἕνας ἄριστος οἰκοδόμος, τό μέν ἕνα τμήμα τῆς οἰκίας τό κατασκευάζει, τό δέ ἄλλο τό ἀφήνει ἀτελείωτον, ὥστε μέ τό ὑπόλοιπον νά ἀπολογηθῆ πρὸς αὐτούς πού δέν πιστεύουν δι' ὅλον τό ἔργον του, ἔτσι καί ὁ Θεός, ὡσάν μίαν οἰκίαν ἐτοιμόρροπον, συγκολλεῖ τό σῶμα μας καί τό τελειοποιεῖ, θεραπεύων τήν ξηράν χεῖρα, δίδων ζωήν εἰς παράλυτα μέλη, θεραπεύων τούς χωλούς, καθαρίζων τούς λεπρούς, θεραπεύων τούς ἀσθενεῖς, καθιστῶν ἀρτιμελεῖς τούς ἀναπήρους, ἐπαναφέρων εἰς τήν ζωήν ἀπό τόν θάνατον τούς νεκρούς, διανοίγων τούς ὀφθαλμούς τῶν τυφλῶν καί δίδων ὀφθαλμούς εἰς ἐκείνους πού δέν

έχουν, καί διορθώνων όλα αυτά, πού ήσαν άτέλειαι τής έκ φύσεως άσθενείας, έδεικνυε τήν δύναμίν του. Είπών δέ, «Διά νά φανερωθῆ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», έννοεῖ τόν έαυτόν του καί ὄχι τόν Πατέρα, διότι ἡ δόξα εκείνου ἦτο φανερά. Ἐπειδή λοιπόν ἤκουον ὅτι ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπον ἀφοῦ ἔλαβε χῶμα ἀπό τήν γῆν, διά τοῦτο καί αὐτός ἔπλασε καθ ὅμοιον τρόπον τό χῶμα· διότι τό νά εἰπῆ, ἐγώ εἶμαι ἐκεῖνος πού ἔλαβον χῶμα ἀπό τήν γῆν καί ἔπλασα τόν ἄνθρωπον, εῖφαινετο ὅτι δυσαρεστοῦσε τούς ἀκροατάς, ἀποδεικνυόμενον ὅμως αὐτό ἐμπράκτως, δέν θά ένοχλοῦσε πλέον αὐτούς.

Διά τοῦτο λοιπόν καί αὐτός, ἀφοῦ ἔλαβε χῶμα καί τό άνέμειξε μέ τό πτύσμα, εῖφανερωσε μέ τήν ένέργειάν του αὐτήν τήν κρυμμένην δόξαν του· διότι δέν ἦτο μικρή δόξα τό νά θεωρηθῆ αὐτός δημιουργός τής κτίσεως· καθ ὅσον ἀπό αὐτό ἠκολούθουν καί τά ἄλλα καί ἀπό τό επί μέρους ἐγένετο πιστευτόν τό ὅλον·διότι ἡ πίστις διά τό μεγαλύτερον ἔργον του, ἐπεβεβαίωνε καί τό μικρότερον· καθ ὅσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό πολυτιμώτερον ἀπό ὅλα τά ὄντα τής κτίσεως, καί ἀπό τά μέλη μας πολυτιμώτερος εἶναι ὁ ὀφθαλμός. Διά τοῦτο ἔδωσε τό φῶς εἰς τούς ὀφθαλμούς ὄχι ἔτσι ἀπλῶς, ἀλλά μέ ἐκεῖνον τόν τρόπον· διότι ἄν καί εἶναι μικρόν τό μέλος αὐτό ὡς πρός τό μέγεθος, ἀλλ ὅμως εἶναι ἀναγκαιότερον ἀπό ὅλα τά μέλη σώματος. Καί αὐτό δηλῶν ὁ Παῦλος, ἔλεγεν· «Ἐάν εἰπῆ ἡ ἀκοή, ἐπειδή δέν εἶμαι ὀφθαλμός, δέν ἀνήκω εἰς τό σῶμα, μήπως παύη, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, νά ἀνήκη εἰς τό σῶμα;» (Α΄ Κορ. 12,16). Διότι ὅλα τά μέλη τοῦ σώματός μας εἶναι ἀπόδειξις τής σοφίας τοῦ Θεοῦ, πολύ περισσότερον δέ ὁ ὀφθαλμός. Καθ ὅσον αὐτός διακυβερνεῖ ὀλόκληρον τό σῶμα, αὐτός δίδει τό κάλλος εἰς ὅλον τό σῶμα, αὐτός στολίζει τό πρόσωπον, αὐτός εἶναι ὁ λύχνος ὄλων τῶν μελῶν· διότι αὐτό πού εἶναι ὁ ἥλιος διά τήν οἰκουμένην, αὐτό εἶναι ὁ ὀφθαλμός διά τό σῶμα. Ἄν σβήσης τόν ἥλιον, ὅλα τά κατέστρεψες καί τά άνέτρεψες· ἄν σβήσης τούς ὀφθαλμούς καί τά πόδια εἶναι ἄχρηστα καί τά χέρια καί ἡ ψυχή· διότι χάνεται ἡ γνῶσις ἀχρηστευομένων αὐτῶν· καθ ὅσον δι αὐτῶν ἐγνωρίσαμεν τόν Θεόν· «Διότι τά ἀόρατα τοῦ Θεοῦ βλέπονται καθαρά ἀπό τότε πού ἐκτίσθη ὁ κόσμος διά μέσου τῶν δημιουργημάτων» (Ρωμ. 1,20). Ἐπομένως δέν εἶναι ὁ ὀφθαλμός μόνον λύχνος εἰς τό σῶμα, ἀλλά περισσότερον ἀπό τό σῶμα εἶναι λύχνος τής ψυχῆς. Καί ἀκριβῶς λοιπόν διά τοῦτο ἔχει τοποθετηθῆ, ὡσάν ἀκριβῶς εἰς κάποιαν βασιλικήν θέσιν, εἰς τό ὑψηλότερον μέρος τοῦ σώματος καί προίσταται τῶν ἄλλων αἰσθήσεων. Αὐτόν λοιπόν διαπλάσσει.

Εἰς τήν συνέχειαν, διά νά μή νομίσης ὅτι ἔχει ἀνάγκην ἀπό ὕλην ὅταν δημιουργῆ, καί διά νά μάθης ὅτι οὔτε καί εἰς τήν ἀρχήν εἶχεν ἀνάγκην ἀπό πηλόν (διότι αὐτός πού ἔφερεν εἰς τήν ὕπαρξιν τάς σπουδαιοτέρας οὐσίας πού δέν ὑπῆρχον, πολύ περισσότερον ἐδημιούργησεν αὐτήν χωρίς νά ὑπάρχη ὕλη), διά νά μάθης λοιπόν, ὅτι αὐτό δέν τό κάμνει ἀπό ἀνάγκην, ἀλλά διά νά διδάξῃ ὅτι αὐτός εἶναι ὁ ἀρχικός

δημιουργός, ἀφοῦ ἄλειψε τόν πηλόν εἰς τούς ὀφθαλμούς εἶπεν· «Πήγαινε καί πλύσου», διά νά γνωρίσης, ὅτι δέν ἔχω ἀνάγκην ἀπό πηλόν διά νά ἀνοίξω τούς ὀφθαλμούς, ἀλλά διά νά φανερωθῆ μέ αὐτήν τήν ἐνέργειάν μου ἢ δόξα μου. Τό ὅτι λοιπόν ὁμιλεῖ περί τοῦ ἑαυτοῦ του γίνεται φανερόν ἀπό τό ὅτι, ἀφοῦ εἶπεν, «Διά νά φανερωθῆ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», ἐπρόσθεσεν· «Ἐγώ πρέπει νά ἐκτελῶ τά ἔργα ἐκείνου πού μέ ἔστειλεν»· δηλαδή, ἐγώ πρέπει νά φανερώσω τόν ἑαυτόν μου καί νά πράξω ἐκεῖνα πού ἠμποροῦν νά ἀποδείξουν ὅτι πράττω τά ἴδια μέ τόν Πατέρα, ὅχι παρόμοια, ἀλλά τά ἴδια, πράγμα πού ἀποδεικνύει εἰς μεγαλύτερον βαθμόν ὅτι εἶναι ὅμοια ἀκριβῶς τά ἔργα του μέ τά τοῦ Πατρός, καί τό ὁποῖον λέγεται ἐπί τῶν πραγμάτων ἐκείνων πού δέν διαφέρουν καθόλου. Ποῖος λοιπόν θά ἀμφισβητῆ εἰς τό ἐξῆς, βλέπων αὐτόν νά ἠμπορῆ νά πράττῃ τά ἴδια μέ τόν Πατέρα; διότι δέν ἔπλασε μόνον ὀφθαλμούς, οὔτε ἤνοιξεν, ἀλλά καί ἐχάρισε καί τήν ὄρασιν, πράγμα πού σημαίνει ὅτι ἐνεφύσησε καί ψυχήν· καθ ὅσον ἐάν ἐκείνη δέν ἐνεργῆ, ὁ ὀφθαλμός, καί ἂν ἀκόμη εἶναι ὑγιέστατος, δέν θά ἠμπορέσῃ ποτέ νά ἰδῆ τίποτε. Ὡστε καί τήν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς ἐχάρισε καί ἔδωσεν εἰς τό μέλος τά πάντα, καί ἀρτηρίας καί νεῦρα καί φλέβας καί αἷμα καί ὄλα τά ἄλλα, ἀπό τά ὁποῖα ἀποτελεῖται τό σῶμα μας.

«Ἐγώ πρέπει νά ἐργάζωμαι ἐν ὅσῳ ἀκόμη εἶναι ἡμέρα». Τί θέλουν νά εἰποῦν αὐτοί οἱ λόγοι; ποίαν σημασίαν ἔχουν; Πολλήν. Διότι αὐτό πού λέγει ἔχει τήν ἐξῆς σημασίαν· «Ἔως ἡμέρα ἐστίν»· Ἐν ὅσῳ ἀκόμη ἠμποροῦν οἱ ἄνθρωποι νά πιστεύουν εἰς ἐμέ, ἐν ὅσῳ συνεχίζεται αὐτή ἡ ζωή, πρέπει νά ἐργάζωμαι. «Ἐρχεται νύξ (δηλαδή ὁ μέλλων καιρός), ὁπότε κανεῖς δέν ἠμπορεῖ νά ἐργάζεται». Δέν εἶπεν, ὁπότε ἐγώ δέν ἠμπορῶ νά ἐργάζωμαι, ἀλλά «ὁπότε κανεῖς δέν ἠμπορεῖ νά ἐργάζεται», δηλαδή, τότε πού δέν θά ἰσχύῃ πλέον ἡ πίστις, οὔτε οἱ κόποι, οὔτε ἡ μετάνοια. Τό ὅτι βέβαια ἔργον ὀνομάζει τήν πίστιν, γίνεται φανερόν ἀπό τήν ἐρώτησιν πρὸς αὐτόν· «Τί θά κάνωμεν, διά νά ἐκτελέσωμεν τά ἔργα τοῦ Θεοῦ;» (Ἰω. 6,28). Ἀπαντᾷ· «Αὐτό εἶναι τό ἔργον τοῦ Θεοῦ, διά νά πιστεύσετε εἰς αὐτόν πού ἀπέστειλε ἐκεῖνος» (Ἰω. 6,29). Πῶς λοιπόν αὐτό τό ἔργον «δέν ἠμπορεῖ κανεῖς νά τό πράξῃ τότε»; Διότι τότε οὔτε ἡ πίστις ἰσχύει, ἀλλ ὅλοι θά ὑπακούσουν εἴτε τό θέλουν εἴτε ὄχι. Διά νά μή εἰπῆ λοιπόν κάποιος ὅτι αὐτό τό κάνει ἀπό φιλοδοξίαν, δεικνύει ὅτι ὄλα τά κάνει ἀπό ἐνδιαφέρον δι' αὐτούς πού ἔχουν τήν δυνατότητα μόνον ἐδῶ νά πιστεύσουν, καί δέν ἠμποροῦν πλέον ἐκεῖ νά ἔχουν καμμίαν ὠφέλειαν. Διά τοῦτο δέν ἔκαμεν αὐτό πού ἔκαμεν ἀφοῦ ἤλθε πρὸς αὐτόν ὁ τυφλός.

Τό ὅτι βέβαια ἦτο ἄξιος μέν νά θεραπευθῆ καί, ἐάν ἔβλεπεν, θά ἐπίστευε καί θά προσήρχετο, καί, δέν θά ἔδειχνεν ἀδιαφορίαν καί πάλιν ἐάν ἤκουεν ἀπό κάποιον πού ἦτο ἐκεῖ, γίνεται φανερόν ἀπό τά ἐξῆς, ἀπό τήν ἀνδρείαν καί τήν ἰδίαν τήν πίστιν του· καθ ὅσον φυσικόν ἦτο νά σκεφθῆ καί νά εἰπῆ· Μά τί τέλος πάντων

σημαίνει αυτό; Ήκαμε πηλόν και ήλειψε τούς όφθαλμούς μου και μου είπε· «Πήγαινε και πλύσου». Δέν ήμποροϋσε να μέ θεραπεύση και μετά να μέ στείλη εις τήν κολυμβήθραν του Σιλβάμ; Πολλές φορές έπλύθην εκεί μαζί μέ άλλους πολλούς και δέν είδα καμμίαν ώφέλειαν· εάν είχε κάποια δύναμιν θά ήμποροϋσε να μέ θεραπεύση παρόντα, πράγμα που και ό Νεεμάν έλεγε προς τόν Έλισσαϊόν· καθ όσον και εκείνος, λαβών έντολήν να υπάγη και να λουσθῆ εις τόν Ίορδάνην δυσπιστοϋσε, και όλα αυτά τήν στιγμήν που τόση φήμη υπήρχε περί του Έλισσαϊού(Δ΄ Βασ. 5, 10-11). Αλλ όμως ό τυφλός δέν ήπίστησεν ούτε έφερεν αντίρρησιν ούτε έσκέφθη μέσα του· Τί τέλος πάντων σημαίνει αυτό; Έπρεπε να αλείψη τούς όφθαλμούς μου μέ πηλόν; αυτό περισσότερο τυφλώνει· ποίος ποτέ ανέβλεψε μέ αυτόν τόν τρόπον; Αλλά τίποτε από αυτά δέν έσκέφθη. Είδες πίστιν σταθεράν και προθυμίαν; «Έρχεται ή νύκτα». Δείχνει μέ αυτό ότι και μετά τήν σταύρωσίν του πρόκειται να συνεχίση τήν πρόνοιάν του διά τούς άσεβεΐς και να έπιστρέψη πολλούς εις τήν πίστιν· διότι άκόμη είναι ήμέρα. Μετά δέ από αυτό τούς άπομακρύνει τελείως. Και θέλων να δηλώση αυτό, έλεγεν· «Όσον καιρόν είμαι εις τόν κόσμον, είμαι τό φώς του κόσμου»· πράγμα που έλεγε και προς άλλους· «Πιστεύετε έν όσω τό φώς είναι μαζί σας» (Ίω. 12,36).

3. Και διατί λοιπόν ό Παϋλος τήν μέν παροϋσαν ζωήν ώνόμασε νύκτα, τήν δέ μέλλουσαν ήμέραν; Δέν αντιτίθεται προς τόν Χριστόν, αλλά λέγει τά ίδια, αν και όχι μέ τά ίδια λόγια, αλλά μέ τό ίδιο νόημα· καθ όσον λέγει· «Η νύκτα έπροχώρησε, ή δέ ήμέρα έπλησίασεν» (Ρωμ. 13,12). Διότι νύκτα όνομάζει τήν παροϋσαν ζωήν δι εκείνους που κάθονται εις τό σκότος, ή συγκρίνων αυτήν μέ εκείνην τήν ήμέραν, ένω ό Χριστός νύκτα όνομάζει τήν μέλλουσαν ζωήν λόγω του ότι δέν συγχωροϋνται τότε τά άμαρτήματα, ό Παϋλος όμως όνομάζει τήν παροϋσαν ζωήν νύκτα έπειδή εύρίσκονται μέσα εις τό σκότος αυτοί που ζοϋν μέσα εις τήν κακίαν και τήν άπιστίαν. Άπευθυνόμενος προς πιστούς, έλεγεν· «Η νύκτα έπροχώρησεν, ή δέ ήμέρα έπλησίασεν», καθ όσον πρόκειται να απολαύσουν εκείνο τό φώς, και νύκτα όνομάζει τόν παλαιόν βίον· διότι λέγει· «Άς αποβάλωμεν τά έργα του σκότους» (Ρωμ. 13,12). Βλέπεις που λέγει δι εκείνους ότι είναι νύκτα; Διά τοϋτο λέγει· «Άς συμπεριφερώμεθα σεμνά, όπως όταν είναι ήμέρα» (Ρωμ.13,13) διά να απολαύσωμεν εκείνο τό φώς. Διότι, εάν αυτό τό φώς είναι τόσοσιν ώραϊον, σκέψου πόσον ώραϊον θά είναι εκείνο· όσον δηλαδή ανώτερον είναι τό φώς του ήλιου από τό του λύχνου, τόσοσιν και πολύ περισσότερο εκείνο είναι ανώτερον από αυτό. Και διά να δηλώση αυτό, έλεγεν ότι «ό ήλιος θά σκοτισθῆ» (Ματθ. 24,29), δηλαδή έξ αιτίας εκείνης τῆς άφθόνου λαμπρότητός του ούτε ό ήλιος θά φανῆ. Εάν δέ τώρα δαπανώμεν άμέτρητα χρήματα διά να έχωμεν φωτεινάς και ευάέρους οικίας κτίζοντες αυτάς και ταλαιπωρούμενοι, σκέψου πως πρέπει να μεταχειριζώμεθα τά σώματα διά να οικοδομήσωμεν λαμπράς οικίας εις τούς ουρανούς, όπου υπάρχει τό άπερίγραπτον εκείνο φώς· διότι έδω μέν γίνονται και

μάχαι και φιλονικίαι διά τά σύνορα και τούς τοίχους, ένῶ εκεί δέν υπάρχει τίποτε τό παρόμοιον, οὔτε φθόνος οὔτε κακολογία, και κανείς δέν θά φιλονικήση μαζί μας διά σύνορα κτημάτων. Και αὐτήν μέν τήν οἰκίαν εἴμεθα ἀναγκασμένοι νά τήν ἐγκαταλείψωμεν ὅπωςδήποτε ένῶ ἐκείνη θά παραμείνη διαρκῶς· και αὐτή μέν κατ' ἀνάγκην καταστρέφεται ἀπό τόν χρόνον και ὑφίσταται μυρίας ζημίας, ένῶ ἐκείνη μένει αἰωνίως ἄφθαρτος· και αὐτήν μέν δέν ἠμπορεῖ πτωχός νά τήν οἰκοδομήσῃ, ένῶ ἐκείνην μπορεῖ νά τήν οἰκοδομήσῃ και μέ δύο ὀβολούς, ὅπως ἀκριβῶς ἡ χήρα. Διά τοῦτο λυποῦμε ὑπερβολικά, διότι ἂν και εὐρίσκονται ἔμπροσθέν μας τόσα ἀγαθά, ραθυμοῦμεν και ἀδιαφοροῦμεν, και πράττομεν μέν τά πάντα διά νά ἔχωμεν ἐδῶ λαμπράς οἰκίας, ἀδιαφοροῦμεν ὅμως και δέν φροντίζομεν νά ἀποκτήσωμεν εἰς τούς οὐρανούς ἔστω και μικρόν κατάλυμα.

Εἶπέ μου λοιπόν, πού θά ἤθελες νά ἔχῃς οἰκίαν ἐδῶ; Ἄρα γε εἰς τήν ἐρημίαν ἢ εἰς μίαν ἀπό τās μικράς πόλεις; Ἐγώ τουλάχιστον δέν τό νομίζω, ἀλλά θά ἤθελες νά ἔχῃς εἰς τās βασιλικωτάτας και μεγάλας πόλεις, ὅπου υπάρχει περισσότερο ἐμπόριον και μεγαλυτέρα πολυτέλεια. Ἀλλ' ἐγώ σέ ὀδηγῶ εἰς μίαν τέτοιαν πόλιν, τῆς ὁποίας τεχνίτης και δημιουργός εἶναι ὁ Θεός. Ἐκεῖ σέ παρακαλῶ νά κτίζῃς και νά οἰκοδομήσῃς μέ ὀλιγώτερα χρήματα και ὀλιγώτερον κόπον. Ἐκείνην τήν οἰκίαν τήν οἰκοδομοῦν τά χέρια τῶν πτωχῶν και αὐτό πρό πάντων εἶναι οἰκοδομή· διότι αὐτά πού γίνονται τώρα εἶναι δείγματα τῆς πιό φοβερᾶς παραφροσύνης. Καθ' ὅσον ἐάν κάποιος σέ ὠδήγει εἰς τήν περσικήν γῆν διά νά ἰδῆς τά ἐκεῖ και νά ἐπανέλθῃς και εἰς τήν συνέχειαν σέ διέτασσε νά κτίσῃς οἰκίαν, ἄρα γε δέν θά ἀπέδιδες εἰς αὐτόν τήν πιό χειροτέραν ἀνοησίαν, μέ τό νά σέ διατάσῃ νά κάμνῃς ἀσκόπους δαπάνας; Πῶς λοιπόν κάμνῃς τό ἴδιο πράγμα εἰς τήν γῆν, τήν ὁποίαν μετά ἀπό ὀλίγον θά ἐγκαταλείψῃς;

Ἀλλά, λέγει, θά τήν ἀφήσω εἰς τά παιδιά μου. Ὅμως και ἐκεῖνα μετά ἀπό ὀλίγον ἀπό σένα θά τήν ἐγκαταλείψουν, πολλές φορές δέ και πρῖν ἀπό σένα, και ὁμοίως και οἱ μετά ἀπό ἐκείνους. Και αὐτό τό πράγμα γίνεται εἰς σέ αἰτία ἀπογοητεύσεως, ὅταν δέν ἰδῆς τούς κληρονόμους σου νά κατέχουν αὐτά. Ἐκεῖ ὅμως τίποτε παρόμοιον δέν εἶναι δυνατόν νά φοβηθῆς, ἀλλά μένει σταθερά αὐτό πού ἀπέκτησες και εἰς ἐσένα και εἰς τά παιδιά σου και εἰς τά ἐγγόνια σου, ἂν ἐπιδείξουν τήν ἰδίαν ἀρετήν. Τήν οἰκοδόμησιν ἐκείνης τῆς οἰκίας τήν κάμνει ὁ Χριστός· ἐάν οἰκοδομήσῃς ἐκείνην δέν εἶναι ἀνάγκη νά ὀρίζῃς ἐπιστάτας, οὔτε νά φροντίζῃς, οὔτε νά μεριμνᾷς· διότι ὅταν ὁ Θεός ἀναλάβῃ τό ἔργον τί χρειάζεται ἡ φροντίς; Ἐκεῖνος τά συγκεντρώνει ὅλα και κτίζει τήν οἰκίαν. Και δέν εἶναι αὐτό μόνον τό ἀξιοθαύμαστον, ἀλλ' ὅτι αὐτός ἔτσι οἰκοδομεῖ αὐτήν, ὅπως ἀρέσει εἰς ἐσένα, ἀλλά και περισσότερο ἀπό αὐτό πού σοῦ ἀρέσει και ἀπό αὐτό πού θέλεις· διότι εἶναι τεχνίτης ἄριστος και φροντίζει πάρα πολύ διά τά συμφέροντά σου. Και ἂν εἶσαι πτωχός και θελήσῃς νά οἰκοδομήσῃς αὐτήν τήν οἰκίαν κανείς δέν θά σέ φθονήσῃ

οὔτε καί θά σέ κακολογήσῃ· διότι κανείς δέν τήν βλέπει αὐτήν ἀπό ἐκείνους πού φθονοῦν, ἀλλ' οἱ ἄγγελοι πού γνωρίζουν νά χαίρωνται μέ τά ἰδικά σου ἀγαθά. Κανείς δέν θά ἠμπορέσῃ νά ἐξουσιάσῃ αὐτήν, διότι κανείς δέν κατοικεῖ πλησίον της ἀπό αὐτούς πού πάσχουν ἀπό παρόμοια νοσήματα. Γείτονας ἐκεῖ ἔχεις τούς ἁγίους, τούς περί τόν Παῦλον καί Πέτρον, ὅλους τούς προφήτας, τούς μάρτυρας, τό πλῆθος τῶν ἄγγελων καί τῶν ἀρχαγγέλων.

Διά τοῦτο λοιπόν ὅλα αὐτά τά ὑπάρχοντά μας ἄς τά προσφέρωμεν εἰς τούς πτωχοῦς, διά νά ἐπιτύχωμεν ἐκείνας τάς σκηνάς, τά ὁποίας μακάρι νά ἐπιτύχωμεν ὅλοι ἡμεῖς μέ τήν χάριν καί φιλανθρωπίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διά τοῦ ὁποίου καί μετά τοῦ ὁποίου ἀνήκει εἰς τόν Πατέρα δόξα συγχρόνως καί εἰς τό ἅγιον Πνεῦμα εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr